

DFR.IV.44.64.2014

Analiza ryzyka dla projektów realizowanych w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-13
Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

Zielona Góra, grudzień 2014 r.

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Metodologia i zakres badania	4
2.1.	Etap I, identyfikacja ryzyk	4
2.2.	Etap II, oszacowanie ryzyk	6
2.3.	Etap III, przypisanie ryzyk do grup projektów.	10
3.	Wyniki przeprowadzonego badania.	11
3.1.	Wyniki badań dla poszczególnych ryzyk.	11
3.2.	Wyniki badania dla obszarów	11
3.3.	Wyniki badania dla działań/poddziałań w ramach LRPO.....	12
4.	Inne czynniki ryzyka.....	12
5.	Podsumowanie	12

1. Wstęp

Niniejszy dokument został opracowany na potrzeby przygotowania Roczego Planu Kontroli Instytucji Zarządzającej Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym (RPK IZ LRPO) oraz ustalenia metody kontroli projektów realizowanych w ramach LRPO na lata 2007-2013 w 2015 roku.

W związku z rosnącą liczbą kontroli, jakie należy zrealizować, ograniczonymi zasobami ludzkimi jakimi dysponuje Departament RPO oraz w celu ograniczenia kosztów prowadzenia kontroli tam gdzie są one niewspółmierne do rzeczywistych zagrożeń, Wydział Kontroli opracował *Analizę ryzyka dla projektów realizowanych w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013*. Opracowanie wynika z doświadczenia pracowników i kadry zarządzającej Departamentu RPO dot. kontroli realizowanych w latach 2008-2010 na pełnej populacji projektów oraz kontroli realizowanych na próbie w 2014r. W trakcie prowadzonych kontroli zidentyfikowano najczęściej pojawiające się błędy/uchybenia/nieprawidłowości, które wpływały na potwierdzenie prawidłowej realizacji projektów, zgodnie z obowiązkami Beneficjenta wskazanymi w umowie o dofinansowanie. Zdobyte w trakcie kontroli doświadczenia oraz ostrożność, jaką należy się wykazać przy gospodarowaniu środkami przyznanymi przez Komisję Europejską w ramach perspektywy finansowej na lata 2007 – 2013, pozwoliły na wskazanie, zidentyfikowanie i oszacowanie potencjalnych ryzyk, a następnie na powiązanie ich występowania z działaniami jakie Wydział Kontroli winien podjąć w celu uzyskania racjonalnego zapewnienia, że prowadzone działania kontrolne będą zasadne i wystarczające.

2. Metodologia i zakres badania

Analiza ryzyka jest częścią procesu związanego z zarządzaniem ryzykiem, którego celem jest wyeliminowanie potencjalnych zagrożeń i podjęcie odpowiednich środków przeciwdziałania wystąpieniu zagrożeń. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przyjęto, że zagrożeniami w projektach realizowanych przez Beneficjentów LRPO są:

- możliwość wystąpienia nieprawidłowości, określonej w art. 2 pkt 7 *Rozporządzenia (WE)1083/2006*, tj. jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego

i/ lub

- niewywiązanie się Beneficjenta z obowiązków wynikających z zawartej z IZ LRPO umowy o dofinansowanie projektu,
- powstanie innej okoliczności powodującej lub mogącej powodować stratę finansową.

Zgodnie z założeniem, w dalszej części dokumentu zostaną zidentyfikowane ryzyka odpowiadające za wystąpienie potencjalnych zagrożeń. Wskazane ryzyka zostaną oszacowane w celu określenia ich wpływu, tj. potencjalnej szkody finansowej oraz prawdopodobieństwa wystąpienia. Poszczególnym ryzykom nie przypisano istotności, zgodnie z założeniem, że o ich wadze decyduje materialność każdego z projektów oraz średnia z wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia. Materialność każdego z ryzyk zostanie wskazana na podstawie czynnika - wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie, który w pełni odpowiada potencjalnej szkodzie jaka może wynikać z niepodjęcia działań zmierzających do wyeliminowania zagrożenia.

Zakresem badania objęto projekty Beneficjentów LRPO z wyłączeniem projektów systemowych, realizowanych w ramach Priorytetu VI Pomoc Techniczna oraz projekty kontrolowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie porozumienia z 13 grudnia 2007 r. ws. wdrażania Priorytetu III LRPO Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

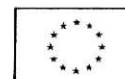
2.1. Etap I, identyfikacja ryzyk

Pracownicy Wydziału Kontroli, na podstawie doświadczeń związanych z prowadzeniem kontroli w latach 2008-2010 wszystkich projektów realizowanych w ramach LRPO oraz kontroli prowadzonych na próbie w 2014 r. zidentyfikowali następujące obszary ryzyk:

1. Realizacja rzeczowa projektu.
2. Realizacja finansowa projektu.
3. Zawieranie kontraktów w ramach projektów.
4. Pomoc publiczna.
5. Realizacja wskaźników produktu i rezultatu.
6. Podwójne finansowanie w ramach LRPO, PROW i PO RYBY.

W każdym z obszarów pracownicy wskazali ryzyka, które potencjalnie mogą wystąpić w ramach projektów.

L.p.	Obszar ryzyka	Ryzyko
I	Realizacja rzeczowa	

	projektu	
1		Niezrealizowanie zakresu rzeczowego określonego w projekcie
2		Nieodebranie budowy z powodu usterek
3		Nieuzyskanie pozwolenia na użytkowanie wybudowanego/zmodernizowanego obiektu
4		Niezachowanie wymogów związanych z oceną oddziaływania na środowisko
II	Realizacja finansowa projektu	
5		Przedstawienie do refundacji wydatku niekwalifikowanego
6		Wskazanie podatku od towarów i usług jako kwalifikowalnego pomimo możliwości odzyskania podatku
7		Nieprawidłowe wydatkowanie zaliczki, jeżeli przyznano
8		Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu
9		Nie zachowanie ścieżki audytu projektu
10		Osiąganie wyższego od zaplanowanego dochodu w związku ze zrealizowanym projektem, z wyjątkiem pomocy publicznej
11		Dokonywanie płatności gotówkowych powyżej dopuszczalnych progów
12		Nie zabezpieczenie dokumentacji dot. projektu
III	Zawieranie kontraktów w ramach projektu PZP	
13		Zastosowanie niewłaściwego trybu
14		Nieprawidłowe dzielenie zamówienia
15		Naruszenie obowiązków związanych z upublicznieniem ogłoszenia o zamówieniu/lub SIWZ
16		Określenie dyskryminujących warunków udziału w postępowaniu
17		Naruszenie konkurencyjności w zakresie dokumentów poświadczających spełnienie warunków udziału
18		Niewłaściwe stosowanie kryteriów oceny
19		Dyskryminujący opis przedmiotu zamówienia
20		Nieprawidłowa ocena ofert
21		Zawarcie umowy z naruszeniem terminu
22		Bezprawne udzielenie zamówień dodatkowych
23		Postawienie warunku wykonawcom w zakresie dysponowania sprzętem
24		Przeprowadzenie postępowania przed nowelizacją Prawa Budowlanego
25		Wprowadzenie niedozwolonych zmian w umowie
	Zawieranie kontraktów w ramach projektu	
26		Nieupublicznienie informacji o poszukiwaniu wykonawcy
27		Niezebranie ofert innych wykonawców
28		Wybór wykonawcy z naruszeniem zasady bezstronności i obiektywności
29		Nieuzasadniony wybór droższego wykonawcy
30		Niezebranie dowodów z przeprowadzonego badania rynku

	Pomoc publiczna	
31		Realizowana inwestycja nie spełnia wymogów nowej inwestycji
32		Brak wystąpienia efektu zachęty
33		Poniesienie kosztów niekwalifikowanych w ramach nowej inwestycji
34		Wystąpienie nienotyfikowanej pomocy publicznej
	Realizacja wskaźników produktu i rezultatu	
35		Niezrealizowanie obligatoryjnych wskaźników produktu
36		Niezrealizowanie pozostałych wskaźników produktu
37		Wskazanie nieadekwatnych źródeł weryfikacji wskaźników
38		Niezrealizowanie wskaźników rezultatu zatrudnienia
39		Niezrealizowanie pozostałych wskaźników rezultatu
	Podwójne finansowanie	
40		Przedstawienie do refundacji jednego wydatku w ramach kilku projektów LRPO
41		Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PROW
42		Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PO RYBY

2.2.Etap II, oszacowanie ryzyk

Na podstawie zidentyfikowanych ryzyk Kierowniczka Wydziału Kontroli wytypowała 4 doświadczonych kontrolerów:

- Edytę Jenek, Głównego Specjalistę odpowiedzialną za kontrolę obszarów: realizację finansową projektów, pomoc publiczną, realizację wskaźników produktu i rezultatu, podwójne finansowanie, realizację rzeczową projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu;
- Joannę Czapla, Głównego Specjalistę odpowiedzialną za kontrolę obszarów: realizację finansową projektów, pomoc publiczną, realizację wskaźników produktu i rezultatu, podwójne finansowanie, realizację rzeczową projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu PZP;
- Michała Tagowskiego, Głównego Specjalistę odpowiedzialną za kontrolę obszarów: realizację finansową projektów, pomoc publiczną, realizację wskaźników produktu i rezultatu, podwójne finansowanie, realizację rzeczową projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu PZP;
- Katarzynę Bidiak-Braś, Głównego Specjalistę odpowiedzialną za kontrolę obszarów: realizację finansową projektów, pomoc publiczną, realizację wskaźników produktu i rezultatu, podwójne finansowanie, realizację rzeczową projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu, zawieranie kontraktów w ramach projektu PZP.

Każdy z wytypowanych kontrolerów przeprowadził największą spośród pracowników Wydziału Kontroli liczbę kontroli odpowiadających badanym obszarom. W.w. osoby dokonały oszacowania wpływu poszczególnych ryzyk oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia zgodnie z założeniem:

- 1 - bardzo małe prawdopodobieństwo/bardzo niska szkoda,

- 2 – średnie prawdopodobieństwo/średnia szkoda,
- 3 – wysokie prawdopodobieństwo/wysoka szkoda,
- 4 – bardzo wysokie prawdopodobieństwo/bardzo wysoka szkoda.

Na podstawie przyjętych założeń wyodrębniono następujące poziomy ryzyka:

- 1-4 - ryzyka o minimalnym prawdopodobieństwie wystąpienia i zagrożone potencjalnie niską szkodą;
- 5-8 - ryzyka o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia i zagrożone potencjalnie średnią szkodą;
- 8-12 - ryzyka o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia i zagrożone wysoką szkodą;
- 13-16 - ryzyka o bardzo wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia i zagrożone bardzo wysoką szkodą.

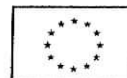
Wyniki szacowania przedstawia tabela nr 1, załączona do niniejszej analizy.

Na podstawie wygenerowanego raportu z systemu OWSA PROW i PO RYBY na 9 października 2014 r. i porównania z danymi o Beneficjentach w ramach LRPO wskazano 60 Beneficjentów realizujących równoległe projekty w ramach LRPO i PROW lub PO RYBY. Poniższa tabela przedstawia Beneficjentów stanowiący grupę ryzyka.

Lp.	Nazwa Beneficjenta	PROW	PO RYBY
1.	Gmina Lubsko	tak	tak
2.	Gmina Kargowa	tak	nie
3.	Gmina Zbąszynek	tak	nie
4.	Gmina Trzciel	tak	tak
5.	Gmina Łagów	tak	tak
6.	Powiat Nowosolski	tak	nie
7.	Miasto Kostrzyn nad Odrą	tak	nie
8.	Gmina Dobiegniew	tak	tak
9.	Gmina Żary o statusie miejskim	tak	nie
10.	Gmina Nowogród Bobrzański	tak	nie
11.	Gmina Słubice	tak	nie
12.	Gmina Skwierzyna	tak	tak
13.	Gmina Krosno Odrzańskie	tak	tak

14.	Gmina Iłowa	tak	tak
15.	Gmina Krzeszyce	tak	tak
16.	Gmina Witnica	tak	nie
17.	Gmina Świebodzin	tak	nie
18.	Gmina Wschowa	tak	nie
19.	Gminne Centrum Kultury w Kargowej	tak	nie
20.	Energy Partner Bogdan Grala	tak	nie
21.	Zakład Usługowo Handlowy Partner Zbigniew Wasiak	tak	nie
22.	SICH Polska Ewa Chorążkiewicz	tak	nie
23.	Zakład Usług Leśnych - Przemysław Staszak	tak	nie
24.	Przedsiębiorstwo Elektrometalowe JS INTEGRAL Sp. z o.o.	tak	nie
25.	"BEWA" Systemy Oczyszczania Ścieków Piotr Białkowski	tak	nie
26.	Powiat Strzelecko - Drezdenecki	tak	nie
27.	Gmina Żagań	tak	nie
28.	Gmina Sulęcín	tak	tak
29.	Gmina Drezdenko	tak	tak
30.	Gmina Bogdaniec	tak	nie
31.	Gmina Czerwieńsk	tak	nie
32.	Gmina Szczaniec	tak	nie
33.	Gmina Skąpe	tak	nie
34.	Gmina Zwierzyn	tak	tak
35.	Gmina Strzelce Krajeńskie	tak	tak
36.	Gmina Stare Kurowo	tak	tak
37.	Gmina Małomice	tak	nie
38.	Gmina Lipinki Łużyckie	tak	tak

39.	Gmina Szprotawa	tak	nie
40.	Gmina Babimost	tak	nie
41.	Gmina Deszczno	tak	nie
42.	Gmina Santok	tak	nie
43.	Gmina Słońsk	tak	tak
44.	Gmina Pszczew	tak	tak
45.	Gmina Przewóz	tak	nie
46.	Gmina Sulechów	tak	nie
47.	Gmina Kożuchów	tak	nie
48.	Gmina Ośno Lubuskie	tak	tak
49.	Gmina Nowe Miasteczko	tak	nie
50.	Gmina Sława	tak	nie
51.	Gmina Międzyrzecz	tak	tak
52.	Kożuchowski Ośrodek Kultury i Sportu "ZAMEK"	tak	nie
53.	Gmina Świdnica	tak	nie
54.	Powiat Sulęciński	nie	tak
55.	Województwo Lubuskie	nie	tak
56.	WojewództwoLubuskie/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	nie	tak
57.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	nie	tak
58.	Uniwersytet Szczeciński	nie	tak
59.	Województwo Lubuskie reprezentowane przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze	nie	tak
60.	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim	nie	tak

2.3. Etap III, przypisanie ryzyk do grup projektów.

Zidentyfikowane ryzyka przypisano działaniom/projektom, które są najbardziej zagrożone ich wystąpieniem lub w których wystąpiło najwięcej nieprawidłowości odpowiadających obszarom ryzyk. Zadanie przypisania ryzyk dokonała Anna Dobrowolska, kierowniczka Wydziału Kontroli oraz Stanisław Hatka, zastępca Dyrektora Departamentu RPO. Wyniki zadania prezentuje tabela nr 2, załączona do niniejszej analizy. Na podstawie dokonanej oceny przypisano do działań liczbę ryzyk jak niżej.

L.p.	Nazwa działania/poddziałania	Liczba przypisanych ryzyk	Średnia wartość ryzyk dla działania	Obszar o największym/najmniejszym zagrożeniu w danym działaniu
1	1.1 Poprawa stanu infrastruktury transportowej w regionie	16	2,0238	Realizacja rzeczowa projektu/kontrola krzyżowa
2	1.2 Tworzenie obszarów aktywności gospodarczej i promocja gospodarcza	17	2,1071	Zawieranie kontraktów w ramach projektu/realizacja rzeczowa
3	1.3 Rozwój społeczeństwa informacyjnego	16	2,2262	Realizacja wskaźników produktu i rezultatu/podwójne finansowanie
4	2.1 Mikroprzedsiębiorstwa	24	3,161	zawieranie kontraktów par.9/8 ust. 5/podwójne finansowanie
5	2.2 Poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje	24	3,1131	zawieranie kontraktów par.9/8 ust. 5/podwójne finansowanie
6	2.3 Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez doradztwo i wsparcie działań marketingowych	20	2,6667	zawieranie kontraktów par.9/8 ust. 5/pomoc publiczna
7	2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw	38	4,7679	zawieranie kontraktów /pomoc publiczna
8	2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia biznesu	35	4,2738	zawieranie kontraktów /pomoc publiczna
9	4.1.1 Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury	28	3,6548	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie

	ochrony zdrowia			
10	4.1.2 Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury ochrony zdrowia	28	3,6548	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie
11	4.2.1 Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury edukacyjnej	28	3,6548	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie
12	4.2.2 Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury edukacyjnej	28	3,6548	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie
13	4.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	29	3,756	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie
14	5.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej	35	4,4405	zawieranie kontraktów /podwójne finansowanie

3. Wyniki przeprowadzonego badania.

3.1. Wyniki badań dla poszczególnych ryzyk.

Na podstawie przeprowadzonej oceny, zaprezentowanej w załączniku nr 1, wyodrębniono ryzyka o największym stopniu prawdopodobieństwa wystąpienia oraz zagrożone najwyższym stopniem szkody. Ryzyka charakteryzujące się największym prawdopodobieństwem wystąpienia i zagrożone najwyższą szkodą:

- Ryzyko 1 Niezebranie ofert innych wykonawców– 10,5
- Ryzyko 2 Nieprawidłowa ocena ofert– 8,75
- Ryzyko 3 Nieupublicznienie informacji o poszukiwaniu wykonawcy– 8,5
- Ryzyko 4 Niezebranie dowodów z przeprowadzonego badania rynku– 8,5

Ryzyka charakteryzujące się niskim prawdopodobieństwem wystąpienia i zagrożone niską szkodą:

- Ryzyko 1' Zawarcie umowy z naruszeniem terminu– 2
- Ryzyko 2' Nie zachowanie ścieżki audytu projektu– 2,25
- Ryzyko 3' Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu – 2,75
- Ryzyko 4' Wskazanie nieadekwatnych źródeł weryfikacji wskaźników– 2,75

3.2. Wyniki badania dla obszarów

Zgodnie z przeprowadzoną oceną, zaprezentowaną w załączniku nr 2 do niniejszej analizy, obszarami o największym stopniu zagrożenia jest zawieranie kontraktów w ramach projektów, zarówno w związku z realizacją postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na gruncie ustawy z 29 stycznia 2004 r. (5,25), jak i wywiązywania się Beneficjentów z zapisów § 8/9 ust. 5 umowy o dofinansowanie (7,65) oraz ryzyko związane z realizacją wskaźników produktu i rezultatu (5,9).

Obszarami o najmniejszym stopniu zagrożenia jest realizacja finansowa projektu (4,09375) i rzeczowa projektu (4,4375) oraz „podwójne finansowanie” w ramach projektów/programu (3,25).

3.3. Wyniki badania dla działań/poddziałań w ramach LRPO

Działaniami zagrożonymi w największym stopniu występowaniem ryzyka są:

- 2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw – 4,769
- 5.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej – 4,4405
- 2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia biznesu - 4,2738

Jednocześnie do wyżej wskazanych działań przypisano najwięcej ryzyk.

4. Inne czynniki ryzyka

W wyniku przeprowadzonych rozmów z Pracownikami, Kierownikami i Dyrekcją Departamentu ustalono, iż duży wpływ na realizację poszczególnych projektów, poza ryzykami zidentyfikowanymi przez pracowników Wydziału Kontroli, ma zdolność instytucjonalna każdego z Beneficjentów. Zdolność instytucjonalna jest pochodną przygotowania administracyjnego jednostki, zdolności organizacyjnej, doświadczenia w realizacji projektów, stabilności organizacji oraz jakości zasobów kadrowych będących w dyspozycji Beneficjenta. Na podstawie ww. kryteriów określono typy Beneficjentów, zgodnie z KSI SIMIK 07-13 oraz określono w stosunku do nich **poziom zaufania**, zgodnie z poniższą tabelą. Przyjęto ocenę w skali od 1 do 4, gdzie 4 oznacza bardzo niskie zaufanie, 1 wysokie zaufanie.

L.p.	Typ Beneficjenta	Poziom zaufania
1	JST, z wyłączeniem Województwa Lubuskiego 1	1
2	Jednostka państwowa	1
3	Województwo Lubuskie, projekty własne województwa lubuskiego	2
4	Instytucja otoczenia biznesu	2
5	Zakład Opieki Zdrowotnej/zakład opieki zdrowotnej działający w publicznym systemie ochrony zdrowia	2
6	Szkoła/uczelnia wyższa/szkoła wyższa	3
7	Inny, nie wymieniony	3
8	Przedsiębiorstwo/przedsiębiorca/Firma	4
9	Jednostka organizacyjna JST	4
10	Instytucja kultury	4
11	Kościół, związki wyznaniowe	4

Do pozostałych czynników ryzyka zaliczono: sposób wyboru projektu, wyniki innych kontroli i czas realizacji projektu

5. Podsumowanie

Niniejsza analiza zawiera syntetyczną diagnozę potencjalnych zagrożeń mogących wystąpić w ramach projektów realizowanych w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Ze względu na duże zaawansowanie stanu wdrażania LRPO, a także dzięki doświadczeniu zdobytemu przez pracowników Departamentu, przeprowadzona analiza jest precyzyjna i uwzględnia najistotniejsze czynniki decydujące o jakości czy sposobie realizacji Programu.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną, prezentowanej analizy, wśród obszarów o największym stopniu zagrożenia znalazło się m.in. zawieranie kontraktów w ramach projektów, zarówno w związku z realizacją postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na gruncie ustawy z 29 stycznia 2004 r. (5,25), jak i wywiązywania się Beneficjentów z zapisów § 8/9 ust. 5 umowy o dofinansowanie (7,65) oraz ryzyko związane z realizacją wskaźników produktu i rezultatu (5,9).

Natomiast wśród obszarów o najmniejszym zidentyfikowano: realizację finansową projektu (4,09375) i rzeczową projektu (4,4375) oraz „podwójne finansowanie” w ramach projektów/programu (3,25).

Analiza wskazała też na te Działania w ramach Programu, które jednocześnie w największym stopniu są zagrożone występowaniem ryzyk oraz przypisano im najwięcej z nich. Należą do nich:

- 2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw – 4,769
- 5.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej – 4,4405
- 2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia biznesu - 4,2738.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO

Paweł Stronak

DFR.IV.44.64.2014

Metodologia kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V przez Beneficjentów Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13

Instytucja Zarządzająca Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-13
Departament Regionalnego Programu Operacyjnego

Zielona Góra, grudzień 2014 r.

Analiza ryzyka

W celu opracowania metodologii kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu I, II, IV, V przez Beneficjentów Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13, przeprowadzono analizę ryzyka. Celem niniejszej analizy jest poznanie zagrożeń występujących w otoczeniu projektu oraz określenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i jego wpływu na projekt.

W związku z analizą ryzyka dla trwałości projektów przyjęto, że zagrożeniem jest:

- naruszenie trwałości projektu określonej w art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, gdzie projekt zachowuje wkład funduszy wyłącznie, jeżeli nie uległ zasadniczym modyfikacjom w ciągu 5 lat od ich zakończenia lub 3 lat w przypadku MŚP,
- możliwość wystąpienia nieprawidłowości, określonej w art. 2 pkt 7 Rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, tj. jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego i/lub
- niewywiązanie się Beneficjenta z obowiązków wynikających z zawartej z IZ LRPO umowy o dofinansowanie projektu,
- powstanie innej okoliczności powodującej lub mogącej powodować stratę finansową.

Zakresem badania objęto projekty w ramach I, II, IV i V Priorytetu LRPO, dotyczące inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych, z wyłączeniem, m.in. projektów współfinansujących: instrumenty inżynierii finansowej, udział w targach zagranicznych lub misjach gospodarczych, szkolenia, promocję gospodarczą, które to nie są objęte zasadą trwałości.

Identyfikacja ryzyka to proces polegający na określeniu zagrożeń związanych z realizacją projektu, tj. możliwości wystąpienia zdarzeń, które mogą utrudnić lub wykluczyć realizację projektu. W celu dokładniejszego określenia występowania ryzyka przyjęto klasyfikację ryzyk, w której wyłoniono obszary tematyczne związane z realizacją projektu, tj.:

1. Trwałość projektu.
2. Kwalifikowalność podatku VAT.
3. Generowanie dochodu.
4. Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników projektu.
5. Podwójne finansowanie w ramach LRPO, PROW i PO RYBY.
6. Archiwizacja dokumentacji.

Poszczególne obszary oraz przykładowe formy ryzyka, jakie mogą pojawić się w okresie trwałości projektu, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1

L.p.	Obszar ryzyka	Przykładowe formy ryzyka
1.	Trwałość projektu	Zaprzestanie działalności określonej w projekcie Niedozwolona zmiana formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej Niewykorzystywanie infrastruktury powstałej w wyniku projektu Sprzedaż, zamiana, darowizna elementu infrastruktury Wykorzystywanie zakupionej nieruchomości na inny cel niż przewidziany w projekcie Uszkodzenie/zniszczenie/kradzież elementu infrastruktury Brak kontraktu z NFZ na świadczenie usług
2.	Kwalifikowalność podatku VAT	Wystąpienie możliwości odzyskania podatku VAT
3.	Generowanie dochodu	Wystąpienie zmiany poziomu kosztów i/lub przychodów operacyjnych w ramach projektów generujących dochód, których wartość całkowita przekracza 1 mln Euro Wystąpienie innych lub nowych źródeł przychodów, które nie zostały uwzględnione w analizie ex ante, w ramach projektów generujących dochód
4.	Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników projektu	Nieutrzymanie wskaźników produktu Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu Nieutrzymanie wskaźników rezultatu
5.	Podwójne finansowanie	Przedstawienie do refundacji tego samego wydatku w ramach kilku projektów LRPO Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PROW Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PO RYBY
6.	Archiwizacja dokumentacji	Niewłaściwe przechowywanie/zabezpieczenie dokumentacji Zniszczenie dokumentacji

Wskazane powyżej ryzyka oszacowano w celu określenia ich wpływu, tj. potencjalnej szkody finansowej oraz prawdopodobieństwa wystąpienia.

Na podstawie list rankingowych obszarów ryzyka 4 pracowników wydziału kontroli (oznaczonych dalej jako P1, P2, P3, P4) przyznało poszczególnym obszarom ryzyka (biorąc pod uwagę liczbę obszarów) punkty od 6 do 1, gdzie 6 oznacza obszar najbardziej zagrożony, a 1 obszar najmniej zagrożony. Punkty przyznane przez poszczególnych pracowników zostały zsumowane dla każdego obszaru i utworzono ranking obszarów ryzyka począwszy od tego, który otrzymał najwięcej punktów. Ponadto otrzymany wynik wyrażono w procentach poprzez podzielenie ilości punktów, które otrzymał dany obszar ryzyka przez ilość punktów, którą otrzymał obszar pierwszy na liście, a następnie pomnożono przez 100 %. Wobec powyższego najbardziej zagrożony jest obszar Trwałość projektu, uzyskał łącznie 24 punkty, a ryzyko oceniono na wartość 1 czyli 100%. Najmniej zagrożony jest obszar Archiwizacja dokumentacji, uzyskał łącznie 4 punkty, a ryzyko oceniono na wartość 0,17 czyli 17%.

Tabela 2

Numer i obszar ryzyka	Liczba punktów przyznana obszarowi				Suma uzyskanych Punktów	Pozycja w rankingu	Ocena ryzyka
	P1	P2	P3	P4			
1.Trwałość projektu	6	6	6	6	24	1	1 (100%)
2.Kwalifikowalność podatku VAT	3	3	3	3	12	4	0,50 (50%)
3.Generowanie dochodu	5	5	4	4	18	2	0,75 (75%)
4.Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników projektu	2	2	5	5	14	3	0,58 (58%)
5.Podwójne finansowanie	4	4	2	2	12	4	0,50 (50%)
6.Archiwizacja dokumentacji	1	1	1	1	4	5	0,17 (17%)

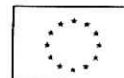
Ponadto pracownicy (P1, P2, P3, P4), w oparciu o wiedzę i doświadczenie w zakresie kontroli projektów, oszacowali prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych ryzyk oraz ich wpływ na utrzymanie trwałości projektu zgodnie z założeniem, iż wartość:

- 1 - małe prawdopodobieństwo
- 2 - średnie prawdopodobieństwo
- 3 - duże prawdopodobieństwo
- 4 - bardzo duże prawdopodobieństwo
- 1 - mała szkoda,
- 2 - średnia szkoda,
- 3 - duża szkoda,
- 4 - bardzo duża szkoda

Analizę przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3

Lp.	Ryzyko	Prawdopodobieństwo wystąpienia				Su ma	Poziom szkody				Su ma	Średnia ryzyka
		P1	P2	P3	P4		P1	P2	P3	P4		
1.	Zaprzestanie działalności określonej w projekcie	2	2	1	1	6	2	4	3	4	13	$4+8+3+4=19/4=4,75$
2.	Niedozwolona zmiana formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej	2	1	1	1	5	3	3	1	1	8	$6+3+1+1=11/4=2,75$
3.	Niewykorzystywanie infrastruktury powstałej w wyniku projektu	2	2	1	1	6	2	3	3	4	12	$4+6+3+4=17/4=4,25$
4.	Sprzedaż, zamiana, darowizna elementu infrastruktury	2	1	2	2	7	2	4	2	2	10	$4+4+4+4=16/4=4$
5.	Wykorzystywanie zakupionej nieruchomości na inny cel niż przewidziany	2	1	1	1	5	4	4	4	4	16	$8+4+4+4=20/4=5$

Załącznik nr 7 do Roczego Planu Kontroli Instytucji Zarządzającej Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na 2015 rok

	w projekcie											
6.	Uszkodzenie/zniszczenie/kradzież elementu infrastruktury	3	2	2	2	9	2	2	2	2	8	$6+4+4+4=18/4=4,5$
7.	Brak kontraktu z NFZ na świadczenie usług	3	2	1	1	7	2	3	4	4	13	$6+6+4+4=20/4=5$
8.	Wystąpienie możliwości odzyskania podatku VAT	2	2	2	1	7	2	2	2	3	9	$4+4+4+3=15/4=3,75$
9.	Wystąpienie zmiany poziomu kosztów i/lub przychodów operacyjnych w ramach projektów generujących dochód, których wartość całkowita przekracza 1 mln Euro	2	1	2	2	7	3	2	2	3	10	$6+2+4+6=18/4=4,5$
10.	Wystąpienie innych lub nowych źródeł przychodów, które nie zostały uwzględnione w analizie ex ante	2	2	2	2	8	3	2	2	3	10	$6+4+4+6=20/4=5$
11.	Nieutrzymanie wskaźników produktu	1	1	1	2	5	4	4	4	1	13	$4+4+4+2=14/4=3,5$
12.	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	4	2	4	4	14	3	4	4	3	14	$12+8+16+12=48/4=12$
13.	Nieutrzymanie wskaźników rezultatu	4	2	4	4	14	1	2	1	1	5	$4+4+4+4=16/4=4$
14.	Przedstawienie do refundacji tego samego wydatku w ramach kilku projektów LRPO	1	1	1	1	4	2	2	1	2	7	$2+2+1+2=7/4=1,75$
15.	Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PROW	1	1	1	1	4	1	2	1	2	6	$1+2+1+2=6/4=1,5$
16.	Przedstawienie do refundacji wydatku dofinansowanego z PO RYBY	1	1	1	1	5	1	2	1	2	6	$1+2+1+2=6/4=1,5$
17.	Niewłaściwe przechowywanie/zabezpieczenie dokumentacji	1	2	1	1	5	1	1	1	2	5	$1+2+1+2=6/4=1,5$
18.	Zniszczenie dokumentacji	1	1	1	1	5	3	2	4	3	12	$3+2+4+3=12/4=3$

Na podstawie powyższej oceny określono, iż największe prawdopodobieństwo wystąpienia ma ryzyko:

- Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu,
- Nieutrzymanie wskaźników rezultatu,
- Uszkodzenie/zniszczenie/kradzież elementu infrastruktury,
- Wystąpienie innych lub nowych źródeł przychodów, które nie zostały uwzględnione w analizie ex ante,

a największą szkodę może spowodować ryzyko:

- Wykorzystywanie zakupionej nieruchomości na inny cel niż przewidziany w projekcie,
- Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu,

Załącznik nr 7 do Roczego Planu Kontroli Instytucji Zarządzającej Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na 2015 rok

- Brak kontraktu z NFZ na świadczenie usług,
- Zaprzeszanie działalności określonej w projekcie,
- Nieutrzymanie wskaźników produktu.

Biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia oraz możliwą szkodę spowodowaną danym ryzykiem jako najbardziej niebezpieczne ryzyka wskazano:

Tabela 4

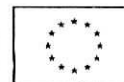
I.p.	Ryzyko	Średnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i potencjalnej szkody
	Nieosiągnięcie wskaźników rezultatu	12
	Wykorzystywanie zakupionej nieruchomości na inny cel niż przewidziany w projekcie	5
	Brak kontraktu z NFZ na świadczenie usług	5
	Wystąpienie innych lub nowych źródeł przychodów, które nie zostały uwzględnione w analizie ex ante	5

Następnie zidentyfikowane średnie ryzyka w trwałości projektu przypisano poszczególnym działaniom i poddziałaniom programu w celu oszacowania, które z działań są najbardziej zagrożone występowaniem nieprawidłowości w okresie trwałości projektu. Przypisania dokonała Anna Dobrowolska, Kierowniczka Wydziału Kontroli i Stanisław Hatka, Zastępca Dyrektora Regionalnego Programu Operacyjnego. Przypisania dokonano wg tabeli nr 5 stanowiącej załącznik do niniejszego opracowania. W wyniku przypisania zsumowano średnie ryzyk przypisanych do działania/poddziałania i wskazano następujące poziomy zagrożenia (od najbardziej zagrożonego do zagrożonego w najmniejszym stopniu działania/poddziałania):

Tabela 5

I.p.	Nr działania/poddziałania LRPO	Poziom zagrożenia
1	2.1 Mikroprzedsiębiorstwa	45,75
2	2.2 Poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje	45,75
3	4.2.1 Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury edukacyjnej	39,75
4	4.2.2 Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury edukacyjnej	39,75
5	4.1.1 Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury ochrony zdrowia	38,25
6	4.1.2 Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury ochrony zdrowia	38,25
7	5.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej	34,25
8	4.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	28,25
9	1.2 Tworzenie obszarów aktywności gospodarczej i promocja gospodarcza	25
10	1.1 Poprawa stanu infrastruktury transportowej w regionie	15
11	2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw	9,75
12	2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia biznesu	5,25
13	1.3 Rozwój społeczeństwa informacyjnego	4,25

W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka stwierdzono, iż najbardziej zagrożonym działaniem jest działanie 2.1. Mikroprzedsiębiorstwa i 2.2 Poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje – 45,75 (poziom zagrożenia), następnie działanie 4.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej 39,75, działanie 4.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia 38,25. Natomiast najmniej zagrożonym działaniem jest 2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia 5,25 oraz działanie rozwój społeczeństwa informacyjnego 4,25. Na podstawie przeprowadzonego badania ustalono, iż w ramach populacji istnieje zróżnicowane zagrożenie ryzykiem. Wobec czego podzielono zbiór na podzbiory i pogrupowano według działań.

Na potrzeby analizy ryzyka przyjęto podział na poddziałania, jednak w wyniku oceny nie stwierdzono różnic w zagrożeniu ryzykiem w ramach każdego z poddziałań, więc podział ten nie będzie brany pod uwagę. Przypisane poziomy zagrożenia znacząco różnią się w ramach poszczególnych działań, przyjęto zatem podział na cztery grupy zagrożenia:

Tabela 6

	I grupa	II grupa	III grupa	IV grupa
	Zagrożenie od 1 do 20	Zagrożenie powyżej 20 do 30	Zagrożenie powyżej 30	Zagrożenia powyżej 40
1	1.3 Rozwój społeczeństwa informacyjnego	1.2 Tworzenie obszarów aktywności gospodarczej i promocja gospodarcza	5.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej	2.2 Poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje
2	2.5 Rozwój regionalnych i lokalnych instytucji otoczenia biznesu	4.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	4.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia	2.1 Mikroprzedsiębiorstwa
3	2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw		4.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej	
4	1.1 Poprawa stanu infrastruktury transportowej w regionie			

Ponadto na potrzeby niniejszej analizy w okresie trwałości projektów należy wziąć pod uwagę materialność ryzyka, tj. zagrożenie finansowe związane z możliwością występowaniem poszczególnych ryzyk. Materialność ryzyka jest uzależniona od wartości wydatków w ramach projektu. Jednocześnie należy zauważyć, że w odniesieniu do wartości wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu podobne prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości występuje zarówno w małych jak i w dużych projektach realizowanych w ramach każdego z działań a wartości projektu nie należy wiązać z wartością szkody jaka może wynikać z niewywiązywania się przez Beneficjentów z obowiązków wskazanych w okresie trwałości w stosunku do zrefundowanych w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego wydatków.

Metodologia kontroli trwałości projektów

Zgodnie z art. 60 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r. Instytucja Zarządzająca odpowiada za weryfikację, iż współfinansowane towary i usługi są dostarczone oraz, że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi; weryfikacje na miejscu poszczególnych operacji mogą być dokonywane na podstawie badania próby zgodnie ze szczegółowymi zasadami, które zostaną przyjęte przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Zgodnie z art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 projekt zachowuje wkład funduszy, wyłącznie jeżeli nie uległ zasadniczym modyfikacjom w ciągu 5 lat od ich zakończenia lub 3 lat w przypadku MŚP. Zasadnicze modyfikacje oznaczają takie zmiany podjęte w trakcie realizacji projektu lub po jego zakończeniu, które:

- a) mają wpływ na jego charakter, warunki realizacji i mogą powodować uzyskanie nieuzasadnionych korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny
oraz
- b) wynikają ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury, która powstała w ramach realizacji projektu albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

Zasadnicza modyfikacja oznacza jednoczesne spełnienie, co najmniej jednego z warunków wymienionych w pkt. a) i co najmniej jednego z warunków wymienionych w pkt. b). Jeżeli nie wystąpi zmiana charakteru własności elementu infrastruktury albo zaprzestanie działalności produkcyjnej wykluczone jest powstanie zasadniczej modyfikacji, co w konsekwencji stanowi brak podstaw do badania wpływu na charakter lub warunki realizacji operacji, jak również wystąpienia korzyści i tego, czy była ona uzasadniona.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projektu Beneficjent zobowiązany jest do zachowania trwałości zrealizowanego projektu przez okres 3 lub 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu. Procedura kontroli trwałości projektów przeprowadzana jest po zakończeniu realizacji projektu. Przez datę zakończenia realizacji projektu należy rozumieć termin realizacji określony w decyzji/umowie o dofinansowanie.

Spełnienie obowiązku zachowania trwałości projektu podlega monitoringowi i kontroli. Kontrola może opierać się na weryfikacji trwałości projektów na próbie wybranej na podstawie analizy ryzyka. Zgodnie z art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z 8 grudnia 2006 r. w przypadku, gdy na mocy ust. 2 lit. b) weryfikacje na miejscu dla programu operacyjnego przeprowadzone są na wybranej próbie, instytucja zarządzająca przechowuje dokumentację opisującą i uzasadniającą metodę doboru próby oraz identyfikującą wybrane do celów weryfikacji operacje i transakcje. Instytucja zarządzająca określa wielkość próby w celu osiągnięcia wystarczającej pewności, co do zgodności z prawem i prawidłowości transakcji będących podstawą wydatków, uwzględniając określony przez siebie poziom ryzyka dla właściwego rodzaju beneficjentów i stosownej operacji. Instytucja zarządzająca corocznie poddaje przeglądowi metodę doboru próby.

Celem niniejszej metodologii jest określenie zasad dotyczących wylaniania, w oparciu o analizę ryzyka, projektów które zostaną poddane kontroli trwałości. Analizę kończącą się wyborem projektów do kontroli trwałości przeprowadza się corocznie, a kontrole powinny rozpocząć się przed zakończeniem 2015 roku. Kontrola trwałości projektu może zostać przeprowadzona w każdym miejscu bezpośrednio związanym z realizacją projektu. Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia kontroli trwałości projektu spoza określonego doboru próby projektów w przypadku zaistnienia szczególnych okoliczności.

Populacja

Populacja będąca przedmiotem badania jest zbiorem, do którego należą wszystkie projekty zakończone w ramach I, II, IV i V Priorytetu LRPO, skontrolowane przez IZ LRPO na zakończenie realizacji projektu do 31 grudnia 2014 r. a dla których nieprzeprowadzono kontroli trwałości. Badanie trwałości dotyczy operacji obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne (inne rodzaje przedsięwzięć, m.in. projekty współfinansujące: instrumenty inżynierii finansowej, udział w targach zagranicznych lub misjach gospodarczych, szkolenia, promocję gospodarczą, nie są objęte zasadą trwałości.). Źródłem informacji o populacji są informacje o projektach zawarte w KSI SIMIK 2007-2013. Zgodnie z przeprowadzoną analizą ryzyka czterech najbardziej doświadczonych pracowników wskazało na ryzyka jakie mogą wystąpić w trwałości projektu. Następnie pracownicy oszacowali średnie zagrożenie w ramach każdego z ryzyk określając jego prawdopodobieństwo wystąpienia i wielkość szkody jaka ryzyko może za sobą nieść. Następnie przyporządkowano poszczególne wartości ryzyka do działań w ramach których zagrożenia mogą wystąpić aby wskazać, która z grup projektów jest najbardziej zagrożona wystąpieniem nieprawidłowości. Działania podzielono na cztery grupy działań od najmniej zagrożonych (grupa I) do zagrożonych najbardziej wystąpieniem zagrożeń (grupa IV), zgodnie z tabelą nr 5 i 6.

Zgodnie ze stanem 20 października 2014 r., na podstawie danych zgromadzonych w KSI SIMIK 07-13 do wyżej opisanej populacji zalicza się następującą liczbę elementów/projektów zrealizowanych w ramach LRPO w podziale na grupy:

Tabela nr 7

Nr grupy	Liczba elementów populacji w ramach grupy
Grupa I	61
Grupa II	20
Grupa III	53
Grupa IV	228

Metodologia kontroli wraz z uzasadnieniem

W toku prowadzonych rozmów z doświadczonymi kontrolerami przeanalizowano również wpływ na możliwość wystąpienia nieprawidłowości w trakcie trwałości projektu faktu przeprowadzenia wcześniejszej wizyty w miejscu realizacji projektu. W przypadku kontroli prowadzonych na zakończenie realizacji projektu na dokumentach w siedzibie IZ LRPO na etapie zakończenia realizacji projektu Zespół Kontrolujący nie miał możliwości faktycznego sprawdzenia inwestycji. Przy konstruowaniu metodologii kontroli projektów LRPO na miejscu zastosowano założenia zgodnie z którymi czynniki wartości wydatków kwalifikowalnych projektu przypisano wagę 50%. Spowodowało to, że do próby projektów do kontroli przeprowadzanej w miejscu realizacji projektu zaliczane są największe wartościowo projekty w ramach każdego z działań. Pozostałe projekty, o niższej wartości wydatków kwalifikowalnych kontrolowane są na dokumentach w siedzibie IZ LRPO. Z dotychczasowej praktyki Wydziału kontroli wynika, że nieprawidłowości występujące w projektach mają w większości przypadków charakter losowy, tj. nieprawidłowości występują zarówno w projektach o małych wartościach jak i dużych, zarówno w projektach o jednej jak i wielu kategoriach wydatków, tam gdzie VAT jest i gdzie nie jest kwalifikowany, tam gdzie realizowano kontrole na miejscu realizacji projektu i tam gdzie zaplanowano jedynie kontrole na dokumentach w siedzibie RPO. Tym samym nie jest możliwe wskazanie parametrów obiektywnych, które określą obszar szczególnie zagrożony występowaniem nieprawidłowości poza wskazaniem dokonanym na etapie analizy ryzyka gdzie przypisano poszczególne potencjalne nieprawidłowości/ryzyka do działań realizowanych w ramach

LRPO. Zastosowanie tejże metody sprawia, że cały system kontroli przyjęty w ramach IZ LRPO jest ze sobą kompatybilny. Zapewnia na etapie realizacji projektu wybór tych operacji które ze względu na opisane w metodologii do kontroli na miejscu czynniki ryzyka sprzyjają występowaniu ewentualnych nieprawidłowości a na etapie kontroli trwałości, poprzez zastosowanie metody losowej pozwalają na objęcie kontrolą zarówno projekty wcześniej kontrolowane jak i te, które kontrolą nie były objęte.

Biorąc pod uwagę wieloletnie doświadczenie kontrolerów oraz wyniki audytów operacji IA przyjmuje się zatem, że odpowiednią metodą doboru próby do kontroli trwałości projektów jest metoda losowa jako uzupełnienie innych metod kontroli realizowanych w ramach programu. Warunkiem skuteczności metody jest zróżnicowanie poziomu próby dla każdego z wyróżnionych elementów populacji, zgodnie z przeprowadzoną analizą ryzyka.

Zatem przyjmuje się, że w kontroli trwałości projektów należy zbadać próbę elementów populacji zgodnie z poniższą tabelą nr 8.

Tabela 8

L.p.	Element populacji	próba	Ilość elementów zgodnie ze stanem na 20 października 2014 r.
	Grupa I	1%	61
	Grupa II	2%	20
	Grupa III	3%	53
	Grupa IV	4%	228

Projekty przypisane do I kategorii zagrożenia będą kontrolowane na próbie (dobór losowy) 1% projektów w ramach grupy projektów. Przypisane do II kategorii zagrożenia na próbie 2%, przypisane do III kategorii zagrożenia na próbie 3%, przypisane do IV grupy na próbie 4%. Zgodnie z przyjętym założeniem do populacji zostaną wzięte pod uwagę projekty, które nie były jeszcze objęte kontrolą trwałości. Możliwe jest rozszerzenie próby w przypadku wystąpienia niezidentyfikowanych wcześniej ryzyk lub innych szczególnych okoliczności.

Metoda wyboru projektów w ramach poszczególnych grup

Osoba wyznaczona przez Kierownika Wydziału Kontroli w styczniu 2014 r. generuje raport z KSI SIMIK 07-13 za pomocą narzędzia Oracle Business Intelligence (BI) zawierający dane o wszystkich projektach z populacji co do których przeprowadzono kontrole na zakończenie do końca 2014 r. Następnie oblicza ilość elementów w ramach grupy, tj. projektów do skontrolowania w ramach grupy zagrożenia. Ilość elementów dzieli na liczbę działań przypisanych do grupy. Jeżeli liczba elementów jest niewystarczająca aby przypisać taką samą liczbę elementów w ramach grupy do każdego z działań – dobiera dodatkowe elementy aż do przypisania takiej samej liczby do każdego z działań. Po określeniu liczby elementów z każdego z działań przypisanych do grupy następuje losowanie określonej liczby elementów spośród poszczególnych działań zawierających się danej grupie. Losowanie wykonywane jest za pomocą narzędzia excel. Całość wykonywanych czynności dokumentowana jest w pliku excel i załączona w wersji papierowej do dokumentacji związanej z RPK.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO (1)
Paweł Stugocki

